

9

Eesti Vabariigi Põhiseadusliku Assamblee III, IV
teematoimkonna ühiskoosoleku protokoll

Koosolek toimus 29. oktoobril 1991. a. Toompeal kell
10.00 -12.00

Koosolekust võtsid osa: Ü. Aaskivi
K. Koha
J. Reinson
I. Hallaste
Ü. Uluots
S. Vahtre
M. Lauristin
I. Raig
Ekspert: E. Rahumaa
Koosolekut juhatas: I. Hallaste

1. Koosoleku eesmärk on sõnastada küsimused või probleemid, mida esitada Euroopa Nõukogu ekspertidele.

1.1. Riigikogu volitused 3 ja 4 aastat. Kas peab kattuma presidendi ja Riigikogu volituste tsükkel - esitatakse ekspertidele.

1.2. Riigikogu valitakse peamiselt proportsionaalsuse põhimõttel - teeme omavahel selgeks.

1.3. § 63 Riigikogu peatükis.

1.3.1. Kvoorumi nõuet ei ole.

1.3.2. 1/4 kvoorumi nõue - teeme omavahel selgeks.

1.4. Hääletamise avalikkus Riigikogus. Kas üksikisikute puhul on vaja erandit - küsime lühidalt ekspertidelt.

1.5. § 90 - eelarve muutused; kuidas neid võib piirata põhiseaduses.

1.6. § 43 "Adamsi" tekstis: presidendi funktsioonid ebamäärased, kirjutaks täpsemalt - teeme omavahel selgeks.

1.7. Milliseid volitusi presidendile andes riskime vähesega ja millised volitused on riskantsed?

Kes asendab, kas asepresident? Kas sellisel juhul peaks olema parteitu president?

E. Rahumaa: kui oleme otsustanud parlamentaarse süsteemi kasuks, peame küsima presidendi - parlamendi, presidendi - peaministri vahelisi suhteid, vetoõiguseid jne.

Ü. Uluots: peaministrit eraldi pole vaja välja tuua, aitab valitsuse käsitlest.

J. Reinson: 1937. a. põhiseaduses on paragrahv peaministrist sees. Kas sellest piisab - küsida ekspertidelt.

I. Hallaste: millised volitused peaksid olema peaministril? Kui suurel määral tuleks peaministrit eraldi põhiseaduses käsitleda?

E. Rahumaa: asendusliige kui minister jääb ametist ilma - läheb tagasi Riigikokku. Teisejärgulise saadiku probleem. Omavahel lahendame.

P. Kask: millised peavad olema presidendi volitused, kui ta ei ole valitsusjuht?

I. Hallaste: kui eelarvet vastu ei võeta, kas siis saab laiali saata?

I. Raig: mitte siduda oma juttu konkreetsete isikutega, vaid teooriaga. Peame oma mudeli looma Skandinaavia järgi, mitte Prantsusmaa või USA järgi. Ekspertidelt tuleks küsida, mis ei sobi konstitutsiooni. Kas konstitutsioonis ei peaks olema kuidagi mainitud maa? Näiteks: "Eesti maa kuulub eesti rahvusele ja tulevastele põlvkondadele".

Vastu: Ü. Uluots, S. Vahtre, Ü. Aaskivi, I. Hallaste, P. Kask

Poolt: I. Raig, J. Reinson

M. Lauristin: kas põhiseaduses peab olema formuleeritud keskkonnakaitse printsiip?

Kokku 6 küsimust ekspertidele. Otsustati lugeda 6 küsimust korraga ette, kusjuures eelarve küsimus eelviimasena ja keskkonnakaitse küsimus viimasena.

SEADUSANDLUS

Põhiseaduse muutmise ptk.

Probleemid on järgnevas paragrahvides:

- 1. § 74
- 2. § 75 lg 5
- 3. § 77 lg 2
- 4. § 78
- 5. Põhiseaduse muutmise kord
- 6. Põhiseaduse tegemise võimalus
- 7. § 128 "vaimu ja mõtte" - muutmine
- 8. § 127 liiga koormatud

Lahendused võiksid olla järgmised:

§ 74 seadusandlik initsiatiiv - vahetada "Raidla" tekstiga.

J. Reinson: kas peab olema peale Riigikogu liikmete veel fraktsioon ja komisjon.

Ü. Aaskivi: peab. Fraktsiooni esitatul suurem kaal.

P. Kask: Valitsusel peaks selles küsimuses olema privileegid.

M. Lauristin: Küsida ekspertidelt, kellel võiks olla seadusandluse algatamise õigus.

Kas rahvale on vaja anda seaduste algatuse õigust?

P. Kask: ei ole vaja.

I. Fjuk: teatud küsimustes - teatud allkirjadega.

Ü. Uluots: ei oska öelda allkirjade arvu suurust, kuid teatud arvu allkirjadega võiks olla seaduste algatuse õigus.

Rahva seaduste algatuse õiguse vastu: S. Vahtre, K. Koha, M. Lauristin I. Hallaste.

J. Reinson: teatud koguse allkirjade juures võiks olla.

Rahvaalgatus rahvahääletuse suhtes? Kõik olid sellise põhimõtte vastu.

§ 75 lg 4 tekst teiste seadustega vastuolus.

§ 97 p 3 "Raidla" eelnõust hea, kuid absoluutse
häälteenamusega, arvas toimkond.

§ 77 lg 2 kas peaks olema ja millised seadused erimenetluse
alusel vastuvõetud.

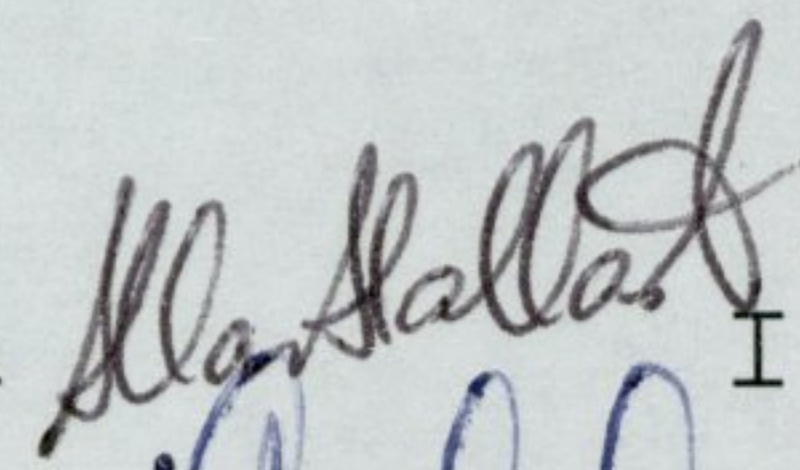
§ 78 lg 1 tuleb määratleda isikute ring, kes saavad alla
kirjutada. Põhiseaduses peab olema märgitud, kes
asendavad Riigivanemat.

§ 78 lg 2 halb sõnastus. Riigikogu peab vastu võtma otsuse 15
päeva jooksul.

§ 75 President saadab õiguskantslerile või Riigikohtule
- ei saa jätta õhku rippuma taskuveto.

§ 75 lg 4 tuleb ümber sõnastada või välja jätta.

§ 74 vajab uut teksti.

Koosoleku juhataja I. Hallaste

Protokollija H. Sibul